

Engelli Çocuk ve Ailesinde Psiko-Sosyal Süreç

Önce aile ...

Sağlıklı bir çocuğun doğumu, anne-baba için zorlayıcı olabilirken, özellikle engelli bir çocuğun aileye katılımı aile yapısında, işleyişinde ve aile üyelerinin rollerinde önemli değişiklikler yapmaktadır.

Bu yaklaşımlar

- “Aşama Yaklaşımı”
- “Aile Sistemleri Yaklaşımı”

I. Aşama Yaklaşımı

- Özürlü çocukların aileleri normal çocuğa sahip ailelerden farklı olarak değerlendirilmemelidir.
- Çocuğun özürü kesin olarak tanımlandıktan sonra, aile bireylerinin çocuğu ve özürünü kabullenebilmesi çok önemlidir.
- Ancak aileler bu sürece ulaşıncaya kadar bazı aşamalardan geçmektedirler. Genellikle bu aşamalar 3 ana başlık altında toplanmaktadır.

Biricil Tepkiler:

1. Şok
2. Reddetme
3. Acı Çekme
4. Depresyon

İkincil Tepkiler:

1. Suçluluk Duyma
2. Kararsızlık
3. Kızgınlık Duyma
4. Utanma

Üçüncül Tepkiler:

1. Uzlaşma
- Uyum Sağlama ya da Kabul Etme

II. AİLE SİSTEMLERİ YAKLAŞIMI

- Ana babaların özürlü çocuğa karşı çok çeşitli duygusal tepkiler geliştirdiğini göstermiş ve bu nedenle aşama yaklaşımı eleştirilmiştir.
- Ayrıca, uzmanlar ailelerin tepkilerini bu yaklaşıma uygun bir biçimde açıklayabilmek için çabaladıklarında ortaya güçlükler çıkmaktadır.
- Çünkü konu, çok boyutlu ve pek çok etkenin rol oynadığı bir nitelik taşımaktadır.

Ya engelli çocuk ...

- Engelli doğan
- Sonradan engelli olan

Yaş grupları (0-18 yaş)

- Erken çocukluk- ana sınıfı öncesi
- Ana sınıfı-ilkokul öncesi
- İlk öğretim-ilk 4 yıl ilkokul
- İlk gençlik-adelosanlığa adım-ilköğretim son 3 yıl
- Lise çağı-ergen

Engelli çocuk

- Fiziksel
- Kognitif
- Mental
- Görme
- işitme-konuşma
- Birkaçının yada hepsinin birden bulunması